

Határozatok Tára

ATHANASIOS RANTOS
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2022. szeptember 29.¹

C-394/21. sz. ügy

Bursa Română de Mărfuri SA
kontra
Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE);
a Federația Europeană a Comercianților de Energie
részvételével

(a Curtea de Apel București [bukaresti ítélőtábla, Románia] által benyújtott előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – Villamosenergia-piac – (EU) 2019/943 rendelet – (EU) 2019/944 irányelv – (EU) 2015/1222 rendelet – A villamosenergia-piacon egyetlen kijelölt irányítót előíró nemzeti szabályozás”

Bevezetés

1. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelmet a Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla, Románia) nyújtotta be a Bursa Română de Mărfuri SA (a továbbiakban: BRM) és az Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei (ANRE) (Nemzeti Energiaszabályozó Hatóság, Románia, [ANRE]) között a központi villamosenergia-piacok szervezésére és irányítására vonatkozó engedély BRM részére való kiadásának elutasítása miatt fennálló jogvita keretében.

2. A jelen célzott indítvány tárgyát képező előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések egyrészt arra vonatkoznak, hogy az (EU) 2019/944 irányelvvel² összhangban értelmezett (EU) 2019/943 rendelet³ megtiltja-e a tagállamoknak, hogy a villamosenergia-piacok szervezésére és irányítására egyetlen engedélyt adjanak ki, és kötelezi-e őket arra, hogy megszüntessék az e tekintetben fennálló jogi monopóliumot, és másodsor, hogy a szabad verseny e rendeletben meghatározott elvei kiterjednek-e a villamosenergia-piac üzemeltetőjére, figyelembe véve a „villamosenergia-piac” fogalmát is, amelyet e rendelet az említett irányelvre való hivatkozással határoz meg.

¹ Eredeti nyelv: francia.

² A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló 2019. június 5-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2019. L 158., 125. o.; helyesbítés: L 2021, L 373., 96. o.).

³ A villamos energia belső piacról szóló, 2019. június 5-i európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL 2019. L 158, 54. o.).

Jogi háttér

Az uniós jog

A 2019/943 rendelet

3. A 2019/943 rendelet „Tárgy és hatály” című 1. cikke az alábbiak szerint rendelkezik:

„E rendelet célja, hogy:

[...]

b) olyan alapelveket állapítson meg a jól működő, integrált villamosenergia-piacok számára, amelyek lehetővé teszik az erőforrások valamennyi szolgáltatója és a villamos energia valamennyi felhasználója számára a megkülönböztetésmentes [helyesen: hátrányos megkülönböztetéstől mentes] piaci hozzáférést, bővítik a fogyasztók döntési mozgásterét, biztosítják a versenyképességet a globális piacon, valamint a keresletoldali választ, az energiatárolást és az energiahatékonyság növelését, megkönnyítik a térben megoszló kereslet és kínálat közösségekbe tömörült piaci jelenlétét és megteremtik a megújuló erőforrásokból előállított villamos energia piaci és ágazati integrációjának és piaci alapú árképzésének feltételeit;

c) méltányos szabályokat állapítson meg a villamos energia határokon keresztül történő kereskedelmére vonatkozóan, elősegítve ezzel a versenyt a villamos energia belső piacán, figyelembe véve a nemzeti és a regionális piacok sajátos jellegzetességeit is [...];

[...]”

4. E rendelet 2. cikke a következő fogalommeghatározásokat tartalmazza:

„A következő fogalommeghatározásokat kell alkalmazni:

[...]

7. »piacüzemeltető«: olyan jogalany, amely az általa nyújtott szolgáltatás keretében a villamos energiára vonatkozó eladási ajánlatok és a villamos energiára vonatkozó vételi ajánlatok egymáshoz rendelését végzi;

8. »kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető« [vagy NEMO⁴]: az egységes másnapi vagy egységes napon belüli összekapcsolással kapcsolatos feladatok ellátására az illetékes hatóság által kijelölt piacüzemeltető;

[...]

⁴ A „nominated electricity market operator” kifejezésnek megfelelő angol betűszó.

25. »piaci szereplő«: olyan természetes vagy jogi személy, aki vagy amely egy vagy több villamosenergia-piacon – ideértve a kiegyenlítő szabályozási piacokat is – villamos energiát vesz, ad el vagy állít elő, aggregálást végez vagy fogyasztói befolyásolási vagy energiatárolási szolgáltatások üzemeltetője, ideértve az említett tevékenységek folytatására kereskedési megbízásokat adó természetes vagy jogi személyt is;

[...]

40. »villamosenergia-piacok«: az (EU) 2019/944 irányelv 2. cikkének 9. pontjában meghatározott villamosenergia-piacok;

[...]”

5. Az említett rendeletnek „A villamosenergia-piacok üzemeltetésének elvei” című 3. cikke kimondja:

„A tagállamok, a szabályozó hatóságok, az átvitelrendszer-üzemeltetők, az elosztórendszer-üzemeltetők, a piacüzemeltetők és a megbízott üzemeltetők kötelesek biztosítani, hogy a villamosenergia-piacok üzemeltetése a következő elveknek megfelelően történjék:

- a) az árképzésnek a keresleten és a kínálaton kell alapulnia;
- b) a piaci szabályoknak ösztönözniük kell a szabad árképzést, és el kell kerülniük az olyan fellépéseket, amelyek megakadályozzák a keresleten és a kínálaton alapuló árképzést;
- c) a piaci szabályoknak elő kell mozdítaniuk a rugalmasabb termelőkapacitások, a kis szén-dioxid-kibocsátással járó fenntartható termelőkapacitások és a rugalmasabb kereslet kialakítását;
- d) lehetőséget kell adni arra, hogy a felhasználók élvezzék a piaci lehetőségek és a fokozott verseny előnyeit a kiskereskedelmi piacokon, és piaci szereplőkként részt tudjanak venni az energiapiacra és az energetikai átállásban;

[...]

h) fokozatosan fel kell számolni az ajánlattételi övezetek vagy tagállamok közötti határkeresztező villamosenergia-áramlás, valamint a villamosenergia-piacokon és a kapcsolódó szolgáltatások piacain megvalósuló határokon átnyúló ügyletek akadályait;

[...]

o) annak érdekében, hogy a piaci szereplők az áringadozások kockázataival szemben piaci alapú védelemben részesülhessenek és mérsékelni lehessen a beruházások jövőbeli megtérülésével kapcsolatos bizonytalanságot, lehetővé kell tenni, hogy a hosszú távú fedezeti termékekkel átlátható módon tőzsdei kereskedést folytassanak, és hogy a hosszú távú villamosenergia-szolgáltatási szerződéseket a tőzsdén kívül lehessen megtárgyalni, az uniós versenyjognak megfelelően;

[...]”

6. Ugyanezen rendelet „Technikai ajánlattételi korlátok” című 10. cikkének (4) és (5) bekezdése előírja:

„(4) A szabályozó hatóságoknak, vagy [a kijelölt illetékes hatóságoknak] azonosítaniuk kell azokat a területükön alkalmazott szakpolitikákat és intézkedéseket, amelyek hozzájárulhatnak a nagykereskedelmi árképzés közvetett korlátozásához, ideértve egyebek mellett a kiegyenlítő szabályozási energia aktiválásával összefüggő ajánlatok korlátozását, a kapacitásmechanizmusokat, az átviteli rendszer-üzemeltetők intézkedéseit, a piaci eredmények befolyásolására vagy az erőfölénnyel való visszaélés, illetve a nem hatékonyan meghatározott ajánlattételi övezetek megakadályozására irányuló intézkedéseket.

(5) Ha valamely szabályozó hatóság vagy kijelölt illetékes hatóság olyan szakpolitikát vagy intézkedést azonosít, amely alkalmas lehet a nagykereskedelmi árképzés korlátozására, köteles minden megfelelő intézkedést meghozni a szakpolitika vagy intézkedés ajánlattételi magatartásra gyakorolt hatásainak megszüntetése, vagy ha ez nem lehetséges, akkor enyhítése érdekében. [...]”

A 2019/944 irányelv

7. A 2019/944 irányelv 2. cikke a következő fogalommeghatározást tartalmazza:

„Ezen irányelv alkalmazásában következő fogalommeghatározások alkalmazandók:

[...]

9. »villamosenergia-piacok«: a villamosenergia-piacok, beleértve a tőzsdén kívüli piacokat és a villamosenergia-tőzsdéket is, az energiával, kapacitással, valamint a kiegyenlítő szabályozásokkal és a kisegítő szolgáltatásokkal való, minden időintervallumban történő kereskedelemre szolgáló piacok, ideértve a határidős, a másnapi és a napon belüli piacokat is;

[...]

8. A 2019/944 irányelv a 72. cikkének megfelelően 2021. január 1-jei hatállyal hatályon kívül helyezte és felváltotta a 2009/72/EK⁵ irányelvet, és az új irányelv legtöbb rendelkezését ez előbbi irányelv 73. cikkének megfelelően ettől az időponttól kell alkalmazni.

Az (EU) 2015/1222 rendelet

9. Az EU/2015/1222 rendeletnek⁶ „A kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők kijelölése és a kijelölés visszavonása” című 4. cikke az (1) bekezdésében előírja:

„Minden olyan tagállam, amely villamosan összekapcsolt egy másik tagállam valamely ajánlattételi övezetével, gondoskodik arról, hogy [...] sor kerüljön egy vagy több kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető kijelölésére az egységes másnapi és/vagy napon belüli piac-összekapcsolás elvégzéséhez. [...]”

⁵ A villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2003/54/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2009. július 13-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2009. L 211., 55. o.; helyesbítés: HL 2015. L 167., 94. o.).

⁶ A kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló, 2015. július 24-i bizottsági rendelet (HL 2015. L 197., 24. o., helyesbítés: HL 2020, L 296., 8. o.).

10. E rendeletnek a „Kijelölt-villamosenergiapiac-üzemeltetők kijelölése a kereskedési szolgáltatások nemzeti jogi monopóliuma esetében” című 5. cikke a következőképpen rendelkezik:

„(1) Ha e rendelet hatálybalépésekor valamely tagállamban, vagy tagállami ajánlattételi övezetben már létezik a másnapi és napon belüli kereskedési szolgáltatások nemzeti jogi monopóliuma, ami kizárja egynél több kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető kijelölését, az érintett tagállam köteles erről a Bizottságot e rendelet hatálybalépésétől számított két hónapon belül értesíteni, és elutasíthatja ajánlattételi övezetenként egynél több kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltető kijelölését.

[...]

(2) E rendelet értelmezésében nemzeti jogi monopólium akkor létezik, ha a nemzeti jog kifejezetten rendelkezik arról, hogy egy tagállamban vagy annak ajánlattételi övezetében csak egyetlen egy jogalany nyújthat másnapi és napon belüli kereskedési szolgáltatásokat.

(3) E rendelet hatálybalépésétől számított két éven belül [...] a Bizottság jelentést küld az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak [...]. Az említett jelentésből kiindulva, és ha a Bizottság szerint nem indokolt a nemzeti jogi monopóliumok fenntartása, [...] a Bizottság fontolóra veheti megfelelő jogalkotási, vagy egyéb intézkedések meghozatalát a tagállamok közötti és a tagállamokon belüli verseny és kereskedés fokozása érdekében. [...]”

A román jog

11. A *Legea energiei electrice și a gazelor naturale* nr. 123/2012⁷ 10. cikke (2) bekezdésének f) pontja úgy rendelkezik, hogy:

„Az illetékes hatóság engedélyt ad ki a következőkre:

[...]

f) a központosított piacok irányítása; mind a villamosenergia-piac irányítója, mind a kiegyenlítő piac irányítója részére egyetlen engedély adható”.

Az alapeljárás, az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések és a Bíróság előtti eljárás

12. A BRM olyan társaság, amely a román jog szerint általános hatáskörrel rendelkezik a közérdekű piacok irányítására.

13. Ez a társaság 2020. augusztus 20-án a központosított villamosenergia-piacok szervezésére és irányítására vonatkozó engedély kiadására irányuló kérelmet nyújtott be az ANRE-hez.⁸

⁷ A villamos energiáról és a földgázról szóló, 2012. július 10-i 123/2012. sz. törvénynek (*Monitorul Oficial al României*, I. rész, 485. sz., 2012. július 16.) az alapügyben szereplő jogvitára alkalmazandó változata (a továbbiakban: 123/2012. sz. törvény).

⁸ Ebben az időpontban, a 123/2012. sz. törvény értelmében Románia ajánlattételi övezetében az OPCOM volt az egyetlen kijelölt üzemeltetője a másnapi és a napon belüli villamosenergia-piacnak, valamint a hosszú távú villamosenergia-kereskedelmi szolgáltatások piacának. A román kormány által a tárgyaláson nyújtott tájékoztatás szerint a román jogszabályok 2022-től megszüntették az egységes engedélyezési rendszert, és ebben az évben a BRM hosszú távú villamosenergia-kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó engedélyt kapott.

14. Mivel az ANRE ezt a kérelmet azzal az indokkal utasította el, hogy a 123/2012. sz. törvény 10. cikke (2) bekezdésének f) pontja értelmében az egyetlen rendelkezésre álló engedélyt az OPCOM társaságnak adták meg, a BRM keresetet nyújtott be a Curtea de Apel București-hez (bukaresti ítélőtábla), a kérdést előterjesztő bírósághoz, amelyben arra kérte e bíróságot, hogy kötelezze az ANRE-t a kért engedély megadására. A Federația Europeană a Comerțianților de Energie (Európai Áramkereskedők Szövetsége, Románia) beavatkozott a jogvitába.

15. A BRM lényegében arra hivatkozott, hogy a 2019/944 irányelvvel együttesen értelmezett 2019/943 rendelet arra kötelezi az ANRE-t, hogy a központosított villamosenergia-piacokon elkerülje a monopolhelyzetet, míg ez utóbbi ezzel szemben azt állította, hogy a 123/2012. sz. törvény hatálybalépésének időpontjában, a 2015/1222 rendelet alapján az OPCOM számára már érvényesen megadták az e piacok irányítására vonatkozó engedélyt, és a 2019/943 rendeletben semmi sem írja elő a tagállamok számára, hogy egynél több piaci szereplőt jelöljenek ki e piacok szervezésére és kezelésére.

16. Ilyen körülmények között a Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla) úgy határozott, hogy az eljárást felfüggeszti, és előzetes döntéshozatal céljából a következő kérdéseket terjeszti a Bíróság elé:

- „1) Tiltja-e a [2019/943 rendelet] 1. cikkének b) pontja és 3. cikke – figyelemmel a [2019/944 irányelv] rendelkezéseire – a hatálybalépésétől kezdve, hogy valamely tagállam továbbra is egyetlen egy engedélyt adjon ki a központosított energiapiacok megszervezésére és irányítására? A román államnak 2020. január 1-jétől fennáll-e arra vonatkozó kötelezettsége, hogy megakadályozza a villamosenergia-piaci irányítás terén fennálló monopóliumot?
- 2) A szabad verseny (EU) 2019/943 rendeletben, különösen az 1. cikk b) és c) pontjában, valamint a 3. cikkben megjelenő elveinek személyi hatálya kiterjed-e a villamosenergiapiac-üzemeltetőre mint árutőzsdére? Befolyásolja-e az e kérdésre adandó választ az, hogy az (EU) 2019/943 rendelet 2. cikkének 40. pontja a villamosenergia-piac meghatározását illetően a villamosenergia-piacok 2019/944 irányelv 2. cikkének 9. pontjában szereplő meghatározására utal?
- 3) Úgy kell-e tekinteni, hogy az, hogy a tagállam egyetlen egy engedélyt ad ki a villamosenergia-piac irányítására, az EUSZ 4. cikk (3) bekezdésével és az EUMSZ 106. cikk (1) bekezdésével összefüggésben értelmezett EUMSZ 101. cikk és EUMSZ 102. cikk értelmében vett versenykorlátozásnak minősül?”

17. A BRM, a román, a görög, az olasz és a ciprusi kormány, valamint az Európai Bizottság írásbeli észrevételeket terjesztett elő. A 2022. június 22-én tartott szóbeli meghallgatáson a BRM, az Európai Áramkereskedők Szövetsége, a román és a görög kormány, valamint a Bizottság is előterjesztette szóbeli észrevételeit.

Elemzés

18. A Bíróság kérésének megfelelően a jelen következtetések az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első és a második kérdés elemzésére összpontosítanak.

Az első kérdésről

19. A kérdést előterjesztő bíróság előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésében lényegében azt kérdezi, hogy a 2019/943 rendeletet, különösen annak 1. cikke b) pontját és 3. cikkét a 2019/944 irányelv rendelkezéseire tekintettel úgy kell-e értelmezni, hogy e rendelet a hatálybalépésétől kezdődően megtiltja a tagállamoknak, hogy a villamosenergia-piacok szervezésére és irányítására egyetlen engedélyt adjanak ki, és kötelezi őket arra, hogy megszüntessék az e tekintetben fennálló jogi monopóliumot.

20. E tekintetben meg kell említeni, hogy Romániában a 123/2012. sz. törvény 10. cikke (2) bekezdésének f) pontja előírja, hogy a villamosenergia-piac üzemeltetőjének csak egy engedély adható, és ezt az engedélyt az ANRE az OPCOM vállalatnak adta meg. Az ezen engedély hatálya alá tartozó tevékenység többek között a központosított villamosenergia-piac irányításából áll, amely lényegében az eladók és vevők közötti kétféle villamosenergia-kereskedelmi ügylet irányítására vonatkozik: egyfelől a rövid határidős ügyletekre, vagyis a villamos energia aznapi vagy másnapi szállítására vonatkozó szerződésekre, másfelől a hosszú távú ügyletekre, azaz a villamos energia hosszabb határidőre történő szállítására vonatkozó szerződések között.

21. Először is megjegyzem, hogy a 2019/943 rendelet és a 2019/944 irányelv,⁹ amely a villamosenergia-piacok működésének általános elveit határozza meg, nem rendelkezik az eladók és a vevők közötti, e piacokon megvalósított kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó konkrét szabályokról.

22. Egyrészt ugyanis az említett rendelet 1. cikkének b) és c) pontja, valamint 3. cikke, amelyekre a BRM azzal az indokkal hivatkozik, hogy azok a nemzeti szabályozó hatóságokat a villamosenergia-piaci szereplők közötti verseny ösztönzésére kötelezik, önmagukban nem zárják ki a központi villamosenergia-piacok szervezésére és irányítására vonatkozó monopólium meglétét. Másrészt ilyen hatást az említett rendelet 10. cikkének (4) és (5) bekezdése – amelyre a BRM szintén hivatkozik – sem eredményez, mivel e rendelkezések azt írják elő az illetékes hatóságok számára, hogy azonosítsák azokat a politikákat és intézkedéseket, amelyek közvetve hozzájárulhatnak a nagykereskedelmi árképzés korlátozásához, és amennyiben ilyen politikát vagy intézkedést azonosítottak, fogadjanak el minden megfelelő intézkedést e politikák és intézkedések hatásának megszüntetése vagy csökkentése érdekében.

23. Másodsor, emlékeztetek arra, hogy a 2015/1222 rendelet az egységes másnapi vagy napon belüli piac-összekapcsolás biztosítása érdekében szabályokat állapít meg a villamosenergiapiac-üzemeltetők kijelölésére vonatkozóan.

24. E rendelet 4. cikkével összhangban villamosenergiapiac-üzemeltetőként bármely, az abban meghatározott kritériumoknak megfelelő jelölt kijelölhető, és az ilyen kijelölés csak a kijelölés kritériumainak hiánya esetén vagy a rendelet 5. cikkének (1) bekezdésében említett esetben tagadható meg.

25. Ugyanezen rendelet 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdése olyan eltérést biztosít, amely lehetővé teszi a tagállamok számára, hogy a másnapi és napon belüli villamosenergia-tőzsdei szolgáltatások tekintetében jogi nemzeti monopóliumot tartsanak fenn. Ez az eltérés csak a

⁹ Megjegyzem egyébként, hogy bár a 2019/944 irányelv az időbeli hatálya okán nem alkalmazható a jelen ügy tényállására, mégis hivatkozási alap lehet a 2019/943 rendelet értelmezéséhez.

másnapra és a napon belüli szolgáltatásokra vonatkozik, és mint minden eltérést, ezt is szigorúan kell értelmezni.¹⁰ Ezért nem terjeszthető ki más villamosenergia-piacokra, például a hosszú távú kereskedelmi szolgáltatások piacára.

26. Összefoglalva, míg a 2015/1222 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdése értelmében indokolt lehet a másnapra és a napon belüli villamosenergia-tőzsdei szolgáltatásokra vonatkozó jogi monopólium fenntartása, a hosszú távú villamosenergia-tőzsdei szolgáltatásokra vonatkozó jogi monopólium fenntartására vonatkozóan egyetlen rendelkezést sem tartalmaznak a belső villamosenergia-piacra vonatkozó uniós jogszabályok, többek között a 2019/943 rendelet és a 2019/944 irányelv.¹¹

27. Mivel tehát a villamosenergia-piacokra vonatkozó uniós szabályok értelmezése nem perdöntő a hosszú távú villamosenergia-kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó törvényes monopólium jogszerűségét illetően, felmerül a kérdés, hogy egy ilyen monopólium nem jelenti-e az EUMSZ 49. cikkben foglalt letelepedés szabadságának, illetve adott esetben az EUMSZ 56. cikkben foglalt szolgáltatásnyújtás szabadságának korlátozását,¹² és ha igen, akkor ez közérdeken alapuló okkal igazolható-e, és arányos-e.

28. A Bíróság ítélkezési gyakorlata szerint a letelepedés és a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának tekintendő minden olyan intézkedés, amely az említett szabadságok gyakorlását tiltja, zavarja, vagy kevésbé vonzóvá teszi¹³.

29. Mivel a nemzeti jog értelmében más tagállamok vállalkozásai számára lehetetlen, hogy Romániában hosszú távú piacán energiaügyletek közvetítésére irányuló szolgáltatásokat nyújtsanak, akár az e tagállamban lévő telephelyükön keresztül, akár határokon átnyúlóan, mivel nem kaphatnak erre engedélyt, az ilyen szabályozás, amely valamely gazdasági tevékenység gyakorlását kizárólagossági rendszerhez köti, a letelepedés vagy a szolgáltatásnyújtás szabadsága korlátozásának tekinthető.

30. Ezért a 123/2012. sz. törvény 10. cikke (2) bekezdésének f) pontja csak akkor minősül az EUMSZ 49. cikkel vagy az EUMSZ 56. cikkel összeegyeztethetőnek, ha azt közérdeken alapuló kényszerítő ok igazolja, és az arányos a kitűzött céllal.

31. Mivel azonban a kérdést előterjesztő bíróság nem tette fel ezt a kérdést, nem adott tájékoztatást arra vonatkozóan, hogy milyen jogszerű ok igazolhatná a fent említett szabadságok korlátozását.¹⁴ Ilyen körülmények között úgy vélem, hogy a Bíróság nincs abban a helyzetben, hogy döntsön ebben a kérdésben, és még kevésbé bírálhatja el azt az ebből következő kérdést, hogy a letelepedés szabadsága vagy a szolgáltatásnyújtás szabadsága e korlátozásának szükséges és arányos jellege fennáll-e.

¹⁰ Ugyanis még a másnapra és a napon belüli tőzsdei szolgáltatások esetében az e rendelkezés által megengedett jogi monopólium-modell alkalmazása is eltérést jelent a vonatkozó rendelet által előírt versenymodellről.

¹¹ Egyébiránt sem a 2019/943 rendelet, sem a 2019/944 irányelv, sem pedig a 2015/1222 rendelet nem rendelkezik a teljes harmonizációról. Ez utóbbi rendelet csupán „harmonizált minimumszabályokat” állapít meg (lásd többek között annak (3) preambulumbekzdését), és ráadásul csak az egységes másnapra és napon belüli piac-összekapcsolásra vonatkozik.

¹² Lásd: 2016. február 23-i Bizottság kontra Magyarország ítélet (C-179/14, EU:C:2016:108, 164. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹³ Lásd e tekintetben többek között: 2011. július 21-i Bizottság kontra Portugália ítélet (C-518/09, nem tették közzé, EU:C:2011:501, 61. pont, valamint az ott hivatkozott ítélkezési gyakorlat).

¹⁴ E tekintetben csupán megemlítem, hogy – amint arra a Bizottság helyesen rámutat – az ANRE által felhozott jogos indokok, nevezetesen a román piac kis mérete és a többi tagállam villamosenergia-piacán egyetlen szolgáltató jelenléte (ami egyébként nem tűnik a valóságnak megfelelőnek), első látásra nem alkalmasak arra, hogy ilyen korlátozásokat igazoljanak.

32. Ezért azt javaslom, hogy az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdésre a Bíróság azt a választ adja, hogy a 2019/943 rendeletet, különösen annak 1. cikke b) pontját és 3. cikkét – a 2019/944 irányelv rendelkezéseire tekintettel – úgy kell értelmezni, hogy azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a 2015/1222 rendelet 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdésével összhangban csak egyetlen engedély megadását teszi lehetővé a másnapi és napon belüli villamosenergia-tőzsdei szolgáltatásokra. Ezen túlmenően ezt a szabályozást úgy kell értelmezni, hogy nem zárja ki a hosszú távú villamosenergia-kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó jogi monopólium fenntartását, amelynek jogszerűségét különösen az EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben foglalt letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságának elvei alapján kell értékelni.

A második kérdésről

33. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésével a kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt kérdezi, hogy a 2019/943 rendeletet, különösen annak 1. cikke b) és c) pontját, valamint 3. cikkét úgy kell-e értelmezni, hogy a szabad verseny elvei a villamosenergia-piac üzemeltetőjére is vonatkoznak. Ezzel összefüggésben e bíróság azt is kérdezi, hogy e tekintetben releváns-e az a tény, hogy az említett rendelet 2. cikkének 40. pontjában szereplő „villamosenergia-piac” fogalmát a 2019/944 irányelv 2. cikkének 9. pontjában szereplő fogalom meghatározásra való hivatkozással határozzák meg.

34. A számos – különösen a 2019/943 rendeletben és a 2019/944 irányelvben található – fogalom meghatározásra és kereszthivatkozásra tekintettel úgy látom, hogy a villamosenergia-piaci üzemeltetőkre, így az OPCOM társaságra is vonatkoznak az említett rendelet rendelkezései.

35. A kijelölt villamosenergia-piaci szolgáltatók ugyanis vagy a 2019/943 rendelet 2. cikkének (7) bekezdése szerinti „piacüzemeltető” fogalmába tartoznak, amely „olyan [jogalanya vonatkozik], amely az általa nyújtott szolgáltatás keretében a villamos energiára vonatkozó eladási ajánlatok és a villamos energiára vonatkozó vételi ajánlatok egymáshoz rendelését végzi;”¹⁵ vagy az e rendelet 2. cikkének 25. pontja értelmében vett „piaci szereplő” fogalmába, amely az „olyan [természetes vagy jogi személyre vonatkozik], aki vagy amely egy vagy több villamosenergia-piacon – ideértve a kiegyenlítő szabályozási piacokat is – villamos energiát vesz, ad el vagy állít elő, aggregálást végez vagy fogyasztói befolyásolási vagy energiatárolási szolgáltatások üzemeltetője, ideértve az említett tevékenységek folytatására kereskedési megbízásokat adó természetes vagy jogi személyt is”¹⁶.

36. Ezért azt javaslom, hogy a Bíróság az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdésre azt a választ adja, hogy a 2019/943 rendeletet, különösen annak 1. cikke b) és c) pontját, valamint 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy az abban foglalt szabad verseny elvei a villamosenergia-piac üzemeltetőjére is vonatkoznak.

¹⁵ Lásd még: a 2015/1222 rendelet 7. cikkének (1) bekezdését, amely szerint „[a] kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők *piacüzemeltetőként tevékenykednek* nemzeti, vagy regionális piacokon annak érdekében, hogy az átvitelrendszer-üzemeltetőkkel együttműködve elvégezzék az egységes másnapi és napon belüli piac-összekapcsolást.” (kiemelés tőlem).

¹⁶ Egyébiránt – amint azt a Bizottság megjegyzi –, a villamosenergiapiac-üzemeltetők a jelen ügy tényállására az időbeli hatálya miatt nem alkalmazható és a 2019/943 rendelet 2. cikkének 40. pontjában hivatkozott 2019/944 irányelv 2. cikkének 57. pontja szerinti „villamosenergia-ipari vállalkozás” fogalmába is beleértendő, „mint [azon] természetes vagy jogi [személyek, akik, illetve amelyek] az alábbi feladatok közül legalább egyet [betöltenek]: a villamosenergia-termelés, -átvitel, -elosztás, aggregálás, keresletoldali válasz, energiatárolás, -ellátás vagy -vásárlás, és [felelősek] az ezekhez a feladatokhoz kapcsolódó kereskedelmi, műszaki és/vagy karbantartási feladatok ellátásáért, de nem tartoznak ide a végfelhasználók”.

Végkövetkeztetés

37. A fentiekre tekintettel javaslom, hogy a Bíróság a Curtea de Apel București (bukaresti ítélőtábla, Románia) által előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdésekre a következőképpen válaszoljon:

- 1) A villamos energia belső piacáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletet, különösen annak 1. cikke b) pontját és 3. cikkét – a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról szóló 2019. június 5-i (EU) 2019/944 európai parlamenti és tanácsi irányelv rendelkezéseire tekintettel – úgy kell értelmezni, hogy:
  - azzal nem ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló, 2015. július 24-i (UE) 2015/1222 bizottsági rendelet 5. cikke (1) bekezdésének első albekezdésével összhangban csak egyetlen engedély megadását teszi lehetővé a másnapi és napon belüli villamosenergia-tőzsdei szolgáltatásokra.
  - nem zárja ki a hosszú távú villamosenergia-kereskedelmi szolgáltatásokra vonatkozó jogi monopólium fenntartását, amelynek jogszerűségét különösen az EUMSZ 49. és EUMSZ 56. cikkben foglalt letelepedés és szolgáltatásnyújtás szabadságának elvei alapján kell értékelni.
- 2) A 2019/943 rendeletet, különösen annak 1. cikke b. és c.)pontját, valamint 3. cikkét úgy kell értelmezni, hogy:

az abban foglalt szabad verseny elvei a villamosenergia-piac üzemeltetőjére is vonatkoznak.